

ROMÂNIA
UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE
DEPARTAMENTUL STUDII INTERNAȚIONALE ȘI ISTORIE CONTEMPORANĂ

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Studii Internaționale și Istorie Contemporană
1.4 Domeniul de studii	Științe politice
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Studii de securitate

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Riscuri și vulnerabilități demografice în epoca modernă și contemporană					
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Ioan Bolovan					
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Ioan Bolovan					
2.4 Anul de studii	II	2.5 Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei
						Disciplină de specialitate

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	3.2. Din care curs	2	3.3. Din care seminar/ laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	24	3.5 Din care curs	12	3.6 Din care seminar/ laborator	12
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					26
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					33
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					16
Tutoriat					24
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	101				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecție

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Aplicarea fundamentelor teoriilor sociale și politice în înțelegerea, analizarea și evaluarea organizării socio-politice; - elaborarea și comunicarea unor planuri și proiecte în domeniul asigurării securității; - utilizarea metodologiilor de analiză și decizie în domeniul securității; - interpretarea și valorificarea eficientă a informațiilor în organizațiile publice și private; - asigurarea de expertiză în domeniul negocierii și medierii între grupuri cu interese diverse; - asigurarea unui management eficace al relațiilor din cadrul organizațiilor și instituțiilor publice și private; - gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), în condițiile cunoașterii la nivel avansat a cel puțin unei limbi de circulație internațională; - aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice.
Competențe transversale	- Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil), inclusiv prin utilizarea la nivel avansat a unei limbi de circulație internațională și, la nivel mediu sau avansat, a unei a doua limbi străine. - Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice. - Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea abilităților de deprindere a studenților cu metodologia cercetării demografice
7.2 Obiectivele specifice	- Înțelegerea, de către studenți, a mecanismului de funcționare sistemică a populației - Cunoașterea cauzelor care au generat periodic, în istorie, mari mișcări de populație intra și extraeuropene - Cunoașterea de către studenți a cauzelor care au generat violența asupra grupurilor umane de-a lungul istoriei - Înțelegerea principalelor politici demografice conturate pe plan mondial din secolul al XIX-lea până în epoca contemporană

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Evoluția populației din antichitate până în epoca modernă.	Conversația euristică	
Constrângeri, opțiuni, echilibru natural. Cicluri de evoluție demografică	Brainstorming	
Ideologii politice și schimbări demografice	Conversația euristică	
Impactul schimbărilor demografice asupra societății	Demonstrația	
Mutații demografice și relații internaționale	Conversația euristică	
Demografie și vulnerabilitate	Brainstorming	
Migrația în secolul XX. Politici comunitare, politici	Conversația euristică	

imigraționiste		
Extindere, expansiune și control demografic	Conversația euristică	
Creșterea economică, bariere ecologice și forța de muncă	Expunere	
Responsabilitatea eco-demografică	Modelarea	
Intervenționism și planificare demografică. Controlul reproducerii. Represiune	Conversația euristică	
Evoluții demografice recente (secolele XX-XXI)	Discuția, studiul de caz	
Realități politice contemporane și discursul demografic	Conversația euristică	
Tendințe în migrația europeană la început de mileniu	Demonstrația	

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Histoire des populations de l'Europe, tome III, sous la direction de Jean-Pierre Bardet et Jacques Dupaquier, Paris, Fayard, 1999
2. Massimo Livi Bacci, Populația în istoria Europei, Iași, 2003
3. David Held, Anthony McGrew, David Goldblatt, Jonathan Perraton, Transformări globale. Politică, economie și cultură, Iași, Ed. Polirom, 2004
4. David Bacon, Illegal people. How globalization creates migration and criminalizes immigrants, Beacon Press, 2008.
5. Anneliese Baldaccini, Elspeth Guild, Helen Toner, Whose Freedom, Security and Justice? EU Immigration and asylum law policy, Hart Publishing, 2007.
6. William H. McNeill, Population and Politics since 1750, Charlottesville and London, 1990
7. Ion Mihăilescu, "Politici în domeniul populației și familiei", în vol. Politici sociale în România în context european, coord. Elena Zamfir, Cătălin Zamfir, București, 1998
8. Lester R. Brown, Casa plină - reevaluarea capacității pământului de a-și susține populația, București, 1996
9. Antonio Ricci, "Main Trends in the International Migrations. Recent Developments of the Migration Flows, in Italy and World-wide", în vol. Nationalisms identities and European enlargement. Case study on the 20th and the New Century, ed. by A. Carteny and Giuseppe Motta, Cluj-Roma, 2004, p. 145-167
10. Traian Rotariu, Demografie și sociologia populației, vol. 1-2, Iași, 2003-2008
11. Traian Rotariu, Studii demografice, Iași, 2010

Bibliografia suplimentară sau recomandată ca lectură opțională:

1. Elspeth Guild, Joanne van Selms, International Migration and Security, Routledge, 2005.
2. M. Ștefan et alii, Securitatea mediului și mediul de securitate, Editura Printech, București, 2008
3. Lester R. Brown, Probleme globale ale omenirii, București, 2005

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Elemente introductive	Expunerea	
Abordări conceptuale	Conversația euristică	
Evoluții demografice. Impactul schimbărilor demografice	Conversația euristică	
Mutații demografice și vulnerabilitate	Conversația euristică	
Politici demografice și politici publice	Conversația euristică	
Mutații demografice și vulnerabilitate	Conversația euristică	
Dezechilibre eco-demografice	Brainstorming	
Conflicte interetnice, violența inter și intrastatală și impactul lor demografic	Conversația euristică	

Între democra tie ie și interven ție ie: politici demografice în țările totalitare	Conversa ția ia euristică	
Îmbătrânirea demografică și consecin țele ele sale	Conversa ția ia euristică	
Mișcări politice anti-imigra țion ioniste	Conversa ția ia euristică	
Migra ția ia în secolele XIX-XXI	Conversa ția ia euristică	

Bibliografie

Rouf, Mary, “Vulnerability, Vulnerable Populations, and Policy”, [Bioethical Issues: Scope Notes Archive](#), 2002.

Bourdelaïs, Patrice, “What is Vulnerability?”, *Annales de Démographie Historique*, Numărul 2, 2005, p. 11-15.

Bolovan, Ioan, Bolovan, Sorina, “Transilvania până la Primul Război Mondial (Oportunită~~ți~~ii și/sau Vulnerabilită~~ți~~ii Demografice)”, în vol. *Sășii și concetățenii lor ardeleni/Die Sachsen und ihre Nachbarn in Siebenburgen. Studia in honorem dr. Thomas Nagler*, I.M. Țiplic, K. Gündisch (ed.), Alba Iulia, 2009, p. 413-430.

Mihăilescu, Ion, “Politici sociale în domeniul popula~~ției~~iei și familiei”, în vol. *Politici sociale. România în context european*, Elena Zamfir, Cătălin Zamfir, Bucure~~ști~~ti, 1998, p. 98-119.

Quine, Maria Sophia, *Population Politics in Twentieth-Century Europe. Fascist dictatorships and liberal democracies*, Editura Routledge, Londra, 1996, 1-16.

Quine, Maria Sophia, *Population Politics in Twentieth-Century Europe. Fascist dictatorships and liberal democracies*, Editura Routledge, Londra, 1996, 129-139.

Warnecke, Andrea, Tänzler, Dennis, Vollmer, Ruth, *Climate Change, Migration and Conflict: Receiving Communities under Pressure?*, Climate Change and Migration, The German Marshall Fund of the United States, 2010.

Oliver-Smith, Anthony, “Nature, Society, and Population Displacement. Toward an Understanding of Environmental Migration and Social Vulnerability”, *Interdisciplinary Security Connections, Seria de Publica~~ții~~ii UNU-EHS*, Numărul 8, 2009.

Podesta, John, Ogden, Peter, “The Security Implications of Climate Change”, *The Washington Quarterly*, Volumul 31, Numărul 1, 2007, p. 115-138.

Poston, Dudley, Bouvier, Leon, *Population and Society. An Introduction to Demography*, Editura Cambridge University Press, Cambridge, 2010, p. 367-377

Ștefan, M. et alii, *Securitatea mediului și mediul de securitate*, Editura Printech, București, 2008.

Bolovan, Ioan, “Război și pace sau despre influența violenței și a politicilor demografice asupra populației la sfârșitul secolului al XIX-lea și în primele decenii ale secolului XX”, în vol. *Populație și societate. Studii de demografie istorică a Transilvaniei (sec. XVIII-XX)*, Presa Universitară Clujeană, coordonatori Ioan Bolovan și Corneliu

Pădurean, 2003, p. 328-339.

Bloxham, Donald, *The Great Game of Genocide. Imperialism, Nationalism, and the Deconstruction of the Ottoman Armenians*, Editura Oxford University Press, Oxford, 2005, p. 69-112.

Carmichael, Cathie, "The Violent Destruction of Community during the <Century of Genocide>", *European History Quarterly*, Volumul 35, Numărul 3, p. 395-403.

Niall Ferguson, *Războiul lumii. Epoca urii*, București, Editura RAO, 2011, p. 31-70.

Bolovan, Ioan, "Aspecte privind relația politică-demografie în timpul regimului comunist din România", în *Arhiva Someșană*, seria a III-a, 2004, p. 285-294.

Croitor, Mihai, „Ipostaze ale legislației privind natalitatea în cadrul regimurilor comuniste. O analiză comparativă”, în Constantin Barbulescu, Elena Barbulescu, Mihai Croitor, Alexandru Onojescu (ed.), *Documente privind politica sanitară în România (1965-1989)*, Ed. Mega, Cluj-Napoca, 2010, pp.7-16.

Kligman, Gail, *Politica Duplicității. Controlul reproducerii în România lui Ceaușescu*, București: Humanitas, 2000.

Rotariu, Traian, *Studii demografice*, Editura Polirom, Iași, 2010.

Riscuri și inechități sociale în România, Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice, Administrația Prezidențială, 2009.

Hautaniemi Leonard, Susan, Gutman, Myron, *Isolated Elderly in the U.S. Great Plans. The Roles of Environment and Demography in Creating a Vulnerable Population*, *Annales de Démographie Historique*, Numărul 2, 2005, p. 81-108.

Remus Gabriel Anghel, Istvan Horvath (coordonatori), *Sociologia migrației. Teorii și studii de caz românești*, Iași, Editura Polirom, 2009, p. 13-39.

Huysmans, Jef, Squire, Vicki, "Migration and Security", în vol. *Handbook of Security Studies*, Londra, Editura Routledge, coordonatori Dunn Cavelty Myriam și Victor Mauer, 2009, p. 1-20.

Audebert, Cedric, Kamel Dorai, Mohamed, *Migration in a Globalized World. New Research Issues and Prospects*, Amsterdam, Amsterdam University Press, 2010.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina a fost elaborată în concordanță cu lucrările din domeniu, publicate în țară și străinătate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac obiectul preocupărilor instituțiilor de profil sau al unor conferințe științifice naționale și internaționale, inclusiv dezbateri în cadrul revistelor de specialitate la nivel național și internațional.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Examen la finalul	Evaluare scrisă	25 %

10.5 Seminar/laborator	1) Referat științific	Prezentarea în cadrul grupei	25%
	2) Examen parțial pe parcursul semestrului		25%
	3) Participarea activă la temele de seminar		25%

10.6 Standard minim de performanță

Cerințe minime pentru nota 5 (sau cum se acordă nota 5)

-răspunsurile să nu cuprindă erori grave

- activitate minimă în timpul semestrului (participare la activități în cadrul seminarilor, prezență 70 % la seminarii,

- descrierea problematicii, fără surprinderea semnificației acesteia.
- Necunoașterea cauzelor, factorilor care generează modificări demografice

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....